

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik och lärande

1GN229 UVK-kurs: OSB II - Didaktik och läroplansteori, grundlärare inriktning fritidshem/verksamhetsintegrerad profil, 7,5 högskolepoäng

1GN229 Didaktik and Curriculum Theory, for teachers in leisure time centers/Teaching Practice Profile, 7.5 credits

Huvudområde

Utbildningsvetenskap

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2015-03-18

Senast reviderad 2017-01-23 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Korrigering av förkunskapskrav samt utbildningsnivå

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2017

Förkunskaper

1GN224 - UVK-kurs: OSB 1 - Perspektiv på läraruppdraget samt fritidshemmet och skolan i samhället, grundlärare fritidshem/verksamhetsinriktad profil 7,5 hp eller motsvarande.

Mål

Kursen syftar till att den studerande utvecklar didaktisk och läroplansteoretisk kunskap och kompetens. Kursen har ett fokus på de överväganden läraren ställs inför vid planering, genomförande och utvärdering av undervisning och hur dessa överväganden också sker i förhållande till vad som utgör den pedagogiska praktikens förutsättningar, processer och resultat.

Efter avslutad kurs förväntas den studerande kunna:

- visa didaktisk och läroplansteoretisk kunskap och kompetens genom att planera, diskutera och analysera undervisning och andra pedagogiska aktiviteter för den

yrkesverksamhet utbildningen avser

- beskriva grunddragen till det svenska och internationella didaktiska och läroplansteoretiska forskningsfältet
- med hjälp av didaktiska modeller diskutera vad som räknas som giltig kunskap och på vilka grunder innehåll väljs ut, organiseras och presenteras
- kritiskt analysera förskoleklassen, fritidshemmet och skolan ur ett samhälls- och individperspektiv med avseende på några aspekter i relationen mellan förutsättningar, processer och resultat
- kritiskt analysera utbildningens politiska styrdokument i ett förändringsperspektiv

Innehåll

Kunskaper om undervisningens och lärandets villkor och förutsättningar behandlas genom frågor om urvalet av innehåll, hur lärandemiljöer skapas, vilken strukturering som är att föredra, hur deltagande kan stimuleras, vilken återkoppling på lärandeutfall som är framgångsrik och hur ett önskvärt lärandeutfall tillförsäkras. I kursen problematiseras därmed frågorna om hur medborgarna formas genom utbildningsväsendet och vad/vem som bestämmer vad som räknas som giltig kunskap och på vilka grunder innehåll, kunskaper, erfarenheter och värden väljs ut, organiseras och presenteras inom utbildningsväsendets olika verksamheter.

I didaktiska och läroplansteoretiska modeller och perspektiv är relationerna mellan elev, lärare, innehåll och samhälle centrala liksom frågor om vilka faktorer som påverkar förutsättningar, processer och resultat. Innehållsligt behandlas mot nämnda bakgrund läroplanernas konstruktion och grundläggande principer, vad som förvaltas över tid, vad som förändras och vilka krav och förväntningar som riktas mot utbildningsväsendet att utveckla sina rammar, verksamheter och resultat. Didaktiska och läroplansteoretiska aspekter kopplas till läromedel i vid mening, inkluderat s.k. multimodalitet. Didaktik och läroplansteori diskuteras också ur ett genusperspektiv och ett internationellt perspektiv, de studerande utveckla härvidlag en jämförande och kritisk förmåga.

Centrala innehållsområden i kursen behandlar på det här sättet förskoleklassens, fritidshemmets och skolans uppdrag, styrning och förändring och de didaktiska aspekter som är betydelsefulla i relationen mellan undervisning, fostran och lärande.

Professionsbas och professionell progression

Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering. Genom att den studerande utvecklar sina didaktiska kunskaper och kompetenser om planering, genomförande och utvärdering samt utvecklar ett reflekterat och distanserat förhållningssätt, där bl.a. läroplaner och läromedel förstås i ett förändringsperspektiv, understödjs en kunskapsbas och professionell progression. Den studerande utvecklar en professionell förståelse för att undervisningens och lärandets villkor och förutsättningar ser olika ut ur bl. a. ett genusperspektiv och ett internationellt perspektiv. Den studerande tränas på det här sättet i att identifiera och formulera didaktiska problem och att göra bedömningar med relevans för sin yrkespraktik och med hänsyn taget till olika samhällseliga aspekter.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Genom att den studerande redogör för och kritiskt granskar tidigare forskning, didaktiska modeller och läroplansteorier samt reflekterar över hur forskning kan bidra till utvecklande av egen yrkesverksamhet, understödjs både en vetenskaplig och professionell progression. I kursen tydliggörs att det finns ett samband mellan vetenskapsteoretiska idéer, pedagogisk filosofi och didaktikens vetenskapliga

traditioner och hur läroplaner utformas i olika tider och samhällen. Den studerande tränas i att göra innehållsanalyser av läroplaner och läromedel samt diskutera och värdera dessa utifrån vetenskaplig teori.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppuppgifter och verksamhetsintegrerade delar. Fältstudier kan ingå. Undervisningsformerna stödjer såväl utvecklandet av en professionell kommunikativ förmåga som en kritisk och demokratisk kompetens.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen bedöms med Underkänd, Godkänd eller Väl Godkänd. Den studerandes kunskapsutveckling och lärande kommer till uttryck i skriftlig och muntlig kommunikation och kunskaper, förståelse, färdigheter och förmågor prövas kontinuerligt utifrån utbildningens mål. Examinationer sker genom skriftliga och muntliga uppgifter och redovisningar samt genom verksamhetsintegrerat arbete.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts. Närmare specifikation av examinationsformerna och kriterier för bedömning ges i kursens studiehandledning.

För betyget godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid).

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs kontinuerligt muntligt och skriftligt under kursens gång. Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursvärdering. Kursvärderingen sammanställs och arkiveras på institutionen. Resultatet återkopplas till de studerande som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för de studerande nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kursen ingår i Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Håkansson, Jan & Sundberg, Daniel (2012). *Utmärkt undervisning: framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning*. 1. utg. Stockholm: Natur & Kultur

Klerfelt, Anna & Haglund, Björn (red). (2011). *Fritidspedagogik Fritidshemmets teorier och praktiker*. Stockholm: Liber, (sid. 224-242). ISBN 47100934.

Lindström, Gunnar & Pennlert Lars Åke (senaste upplagan). *Undervisning i teori och praktik – en introduktion i didaktik*. Fundo Förlag, (93 s).

Lundgren, Ulf P, Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red) (Senaste upplagan). *Lärande, Skola, Bildning – grundbok för lärare*. Stockholm: Natur & Kultur, (622 sid, delar av)

Pihlgren, Ann S. (2011). *Fritidshemmet*. Lund: Studentlitteratur. (sid. 65-115, 189-221)

Selander, Staffan & Kress, Gunther (2010). *Design för lärande – ett multimodalt perspektiv*. Stockholm: Norstedts, (173 s).

Skolverket (2014) *Allmänna råd för fritidshem*. Stockholm: Fritzes (nedladdningsbar via skolverket.se)

Skolverket. (2016). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr11* (nedladdningsbar via skolverket.se) (c:a 20 s).

Wahlström, Ninni (senaste upplagan). *Läroplansteori och didaktik*. Malmö: Gleerups

Dessutom tillkommer styrdokument och vetenskapliga artiklar.